

יום ירושלים

מעורב ירושלמי / אביבה עזר, שרה עמיר

מסיבה לציון יום ירושלים

המסיבה תיערך באווירה חגיגית ברצף של פעילויות, שירים, קטעי קריאה, מצגות ותסתיים בארוחת "מעורב ירושלמי". המסיבה בנויה כתכנית מודולרית הניתנת לשינוי בהתאם לקהל היעד.

מטרות:

ציון יום ירושלים באווירה חגיגית וחוויתית.

חומרים:

- * חומרים לעריכת שולחן חגיגי: מפות, קישוטי שולחן, כלים חד פעמיים, קעריות מזטים (בוטנים, זיתים)
- * קטעי קריאה (ראה נספח)
- * דיסק קריוקי של שירי ירושלים
- * דיסק מצגות על ירושלים
- * תערוכת פלקטים של ירושלים לקישוט האולם
- * קרטון גלי
- * ריבועי בריסטול קלף מעוצבים כ"לבנים"
- * טושים, צבעים, כלי כתיבה
- * הצעה לתפריט – ראה טבלה

הכנות מוקדמות:

- חדר המסיבה יסודר מראש. על קירות החדר ייפרש קרטון גלי ועליו כרזות ירושלים במרחק זו מזו. את השולחנות יש לערוך עם מפות לבנות וכלי אוכל.
- * מומלץ להנחות את המסיבה עפ"י טבלת האירוע המצ"ב.
- * מומלץ לתת למשתתפים לקרוא את קטעי הקריאה.

מהלך המסיבה:

1. נכנסים לאווירה של מסיבה בשיר:

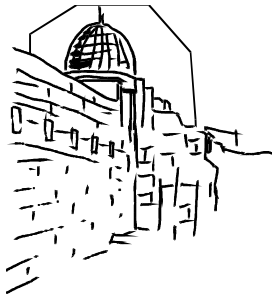
שישו את ירושלים / מן המקורות

שישו את ירושלים, גילו בה,
גילו בה כל אוהביה.
שישו את ירושלים, גילו בה,
גילו בה כל אוהביה.
על חומותיך, עיר דוד, הפקדתי שומרים,
כל היום וכל הלילה.
על חומותיך, עיר דוד, הפקדתי שומרים,
כל היום וכל הלילה.
אל תירא ואל תחת עבדי יעקב,
כי יפוצו משנאיך מפניך
אל תירא ואל תחת עבדי יעקב,
כי יפוצו משנאיך מפניך

שישו את ירושלים...

שאי סביב עיניך וראי כולם
נקבצו ובאו לך
שאי סביב עיניך וראי כולם
נקבצו ובאו לך

שישו את ירושלים...

2. פותחים בקטע שהסופר ש"י עגנון אמר בעת קבלת פרס נובל לספרות:

"אני ירושלמי, אבל בגלל טיטוס שהחריב את ירושלים לא נולדתי בה".

מילים אלו הן עדות לקשר הרגשי לירושלים שקיים בליבותיהם של יהודים בעולם כולו, בכל הזמנים. קשר שהינו ביטוי לרצף של מסורת תרבותית-ערכית. קשר שעבר שינויים וגלגולים במעבר מהגלות למדינת ישראל. מהיותנו מיעוט לאומי חסר זכויות ונרדף לעם עצמאי בארצו שירושלים בירתו.

לכן, כולנו ירושלמים!

3. ועכשיו אחרי שירושלים חוברה לה יחדיו נחגוג 61 שנים לאיחודה.

"קחו לכם יום, קחו לכם יומיים,

ליבשו לכם כובע, משקפי שמש ונעליים

טפסו על רכבת, אוטובוס או אופניים

וביחידות, בקבוצות או בשניים

עלו ושאלו שלום ירושלים"

(מתוך "ירושלים של כולם/חיים חפר")

מזמינים את המשתתפים, להסתובב בין הכרזות ולמלא את "לבני הקלף" שהכנו מראש. ההנחיות למשתתפים יכולות להיות לכתוב ברכות לירושלים, או לבחור מקום אהוב בירושלים ולנמק, או לספר על חוויה כלשהי מהמקום. מצמידים את הלבנים בין הכרזות.

4. שרים :

"שבחי ירושלים"

שבחי ירושלים את ה'
הללי אלוהיך ציון.
כי חיזק בריחי שערייך
ברך בנייך בקרבך.
הללי, הללי אלוהיך ציון.

5. מספרים : ירושלים מלאה בדמויות ציוריות, שהפכו לחלק מהפולקלור הירושלמי...

"היה איש בירושלים, קראו לו אברם, אברם סוראמלו והאיש הזה כמו שאומרים, למעלה משכמו אם לא למעלה מזה אפילו. תמיד עליז, תמיד חייכן ותמיד היה לו מה לספר. כאילו נולד האיש עם שק מלא סיפורים. ובכל ימי חייו אף פעם לא היה יוצא מהבית בלי איזו מעשיה יפה, משל עתיק, או אפילו נגיד איזה סיפור אהבה. אבל הוא הלך אברם, הלך. לפני כמה שנים עזב אותנו בפתאומיות והלך. שיהיה בריא..."

"אמר פעם סוראמלו : "אחרי הכל מה זה בן אדם עשיר? בן אדם עשיר זה בן אדם עני – רק עם כסף".

"אלוקים, היה אומר סוראמלו, אוהב הכי הרבה את העניים, המסכנים והמדוכאים, בשביל זה הוא גם עשה מהם כל כך הרבה."

6. שרים :

"לך ירושלים" / עמוס אטינגר

לך ירושלים, בית חומות העיר
לך ירושלים, אור חדש יאיר.
בליבנו, בליבנו רק שיר אחד קיים
לך ירושלים, בין ירדן וים.
לך ירושלים, נוף קדומים והוד
לך ירושלים, לך רזים וסוד.
בליבנו, בליבנו...

לך ירושלים, שיר נישא תמיד
לך ירושלים, עיר מגדל דוד.

בליבנו, בליבנו...

7. מקריאים :

"פעם ישבתי על מדרגות ליד שער במצודת דוד, את שני הסלים הכבדים שמתני לידי.
עמדה שם קבוצת תיירים סביב המדריך ושימשתי להם נקודת ציון. "אתם רואים שם את
האיש הזה עם הסלים? קצת ימינה מראשו נמצאת קשת מן התקופה הרומית. קצת ימינה
מראשו. " אבל הוא זז, הוא זז! אמרתי בליבי: הגאולה תבוא רק אם יגידו להם: אתם
רואים שם את הקשת מן התקופה הרומית? לא חשוב: אבל לידה, קצת שמאלה ולמטה
ממנה, יושב אדם שקנה פירות וירקות לביתו." (יהודה עמיחי)

8. שרים: "הכותל"

הכותל - אזוב ועצבת,

הכותל - עופרת ודם.

יש אנשים עם לב של אבן,

יש אבנים עם לב אדם.

עמדה נערה מול הכותל

שפתיים קרבה וסנטר.

אמרה לי: "תקיעות השופר חזקות הן,

אבל השתיקה עוד יותר..."

אמרה לי: "ציון הר הבית"

שתקה לי: "הגמול והזכות",

ומה שזהר על מצחה בין ערביים

היה ארגמן של מלכות.

הכותל - אזוב ועצבת,

הכותל - עופרת ודם.

יש אנשים עם לב של אבן,

יש אבנים עם לב אדם.

עמד הצנחן מול הכותל,

מכל מחלקתו רק אחד

אמר לי: "למוות אין דמות אך יש קוטר -

תשעה מילימטר בלבד..."

אמר לי: "אינני דומע",

ושב להשפיל מבטים,

"אך סבא שלי, אלוהים היודע,

קבור כאן בהר הזיתים".

9. מקרינים את המצגת : שכונות בירושלים

10. שרים :

על כפיו יביא / יורם טהרלב

ברחובנו הצר
גר נגר אחד מוזר
הוא יושב בצריפו
ולא עושה דבר.

איש אינו בא לקנות,
ואין איש מבקר,
ושנתיים שהוא
כבר אינו מנגר.

והוא חלום אחד נושא עוד בלבבו
לבנות כסא לאליהו שיבוא,
על כפיו אותו יביא,
לאליהו הנביא.

והוא יושב ומחכה לו
כבר שנים חולם הוא שיזכה לו,
על סודו שומר ומחכה לו
מתי כבר יגיע היום.

ברחובנו הצר
גר סנדלר אחד מוזר
הוא יושב בצריפו
ולא עושה דבר.

מדפיו הריקים
מכוסים באבק
כבר שנתיים מונח
המרצע בשק.

והוא חולם כי נעליים הוא תופר,
בן על הרים ינוו רגלי המבשר.
על כפיו אותן יביא,
לאליהו הנביא.

והוא יושב ומחכה לו...

בירושלים ישנו
איש לגמרי לא צעיר,
שבנה הרבה בתים
בכל פינות העיר.

הוא מכיר כל סמטה,
כל רחוב ושכונה,
הוא בונה את העיר
כבר שבעים שנה.

והוא חולם כי, כמו שאת העיר בנה,
יניח למקדש את אבן הפינה.
על כפיו אותה יביא
אליהו הנביא.

והוא יושב ומחכה לו...

מעשה בסנדלר ירושלמי

סנדלר ירושלמי שהיה זקוק לכספים על מנת לחתן את ילדיו, נסע לאמריקה לאסוף שם כסף. האיש קנה לו בגדי חמודות וחבש כובע מפואר. יום אחד הזמין אותו לביתו, גביר עשיר, ואמר לו שיבוא אליו בשעה חמש. הסנדלר הגיע למקום לפני הזמן, והסתובב ליד הבית עד שתגיע שעת הפגישה. ופתאום, טרח! מעשה שטן, הוא נתקל באבן וסולית נעלו נפתחה. היהודי נכנס ללחץ, לא יפה לבוא לגביר כשנעלו קרועה. הוא מצא סנדלר וביקש שיתקן לו במהירות את הנעל. הסנדלר האמריקאי לקח את הנעל והחל לתקן אותה לאט לאט. ראה הירושלמי שהסנדלר כל כך איטי, והזמן הולך ואוזל וכמעט מסתיים. אמר לו : כמה אתה רוצה על התיקון? ענה האמריקאי : 20 דולר. טוב ענה הירושלמי, קח 20 דולר ותן לי רגע לעבוד. התיישב הסנדלר הירושלמי לבוש בחליפה נאה, וכובע מפואר ותיקן את נעלו במהירות ובמיומנות. אמר האמריקאי : איזה פלא פלאים, ידעתי שהרבנים בירושלים גדולים בתורה, אבל כאלה מומחים בתיקון נעליים זה לא ידעתי מעולם. חייד לעצמו הסנדלר הירושלמי והמשיך בדרכו לבית הגביר. 12. שרים :

אור וירושלים

השקט שוב צונח כאן משמי הערב
כדאיית דיה מעל התהומות
ושמש אדומה נושקת להט חרב
את הפסגות, המגדלים והחומות.

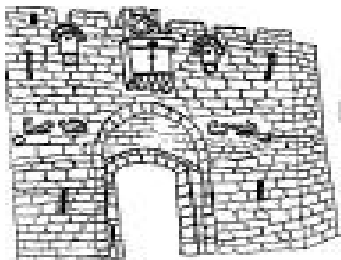
ראיתי עיר עוטפת אור
והיא עולה בשלל צבעי הקשת
והיא נוגנת בי כנבל העשור
ראיתי עיר עוטפת אור.

הנה זוחל הצל מבין גבעות האורן
קרוב בסתר כאוהב אל השכונות.
ומול פניו קריצות, ריבוא עיני האור הן,
לפתע נפקחו אליו כנפעמות.

ראיתי עיר עוטפת אור...

בדומיית אשמורת אחרונה נושמת,
ובקטיפת שחקים רסיס אחרון מחויר,
אך שחר כבר כיפת זהב שלה אודמת
למגעו החם, הרך של אור צעיר.

ראיתי עיר עוטפת אור...

13. ושוב סוראמלו: " יום אחד המשל והשכל הלכו לטייל. היה זה יום יפה . הים היה כחול, העצים עשו טו בשבט, והירח היה מלא. דיברו, סיפרו, נהיה ערב, התעייפו. התעייפו, הולך המזל ונשכב לנוח באמצע הכביש, אומר לו השכל: וואלק מה אתה אין לך שכל? באמצע הכביש? חושך, יבוא אוטו לא יראה, ידרוס. והולך בכל זאת לשכב לנוח באמצע הכביש. אבל השכל שיש לו שכל ליתר בטחון הולך ויושב על המדרכה. פתאום מגיעה משאית, הנהג רואה מישהו באמצע הכביש לוקח את כל ההגה ימינה ודורס את השכל..."

14. מגישים את האוכל תוך כדי הקרנת המצגת "ירושלים בלילה".

15. ומסיימים בקטע קריאה:

היכן היא ירושלים / עודד אבישר

מאין אתה יהודי? מירושלים.

ולאן אתה הולך יהודי? לירושלים.

מתי יצאת מירושלים? לא יצאתי ממנה מעולם.

ומתי תגיע אליה לירושלים? מי חכם וידע. כבר דורות אני הולך אליה.

ומה שלומה לירושלים? חרבה ובנויה. בוכה וצוחקת.

ומתי תבנה לירושלים? בכל רגע היא נבנית.

והיכן אני לירושלים? שם בראש ההרים, במקום בו הומות היונים.

רחוקה היא לירושלים? לא, חלילה, כאן היא עימדי, בליבי!

מומלץ לתבל את הערב ב"צימוקים ירושלמים".

איך אומרים בירושלמית?

- מאתיים מאאאתיים

- גולות בלורות

- גוגואים אגיואים

- לאפה אש תנור

- חתול חתולה

- שסק סקידיניה